

Na osnovu člana 30. stav 1. tačka e) Zakona o investicionim fondovima (Službeni glasnik Republike Srpske broj 92/06) i člana 44. Statuta Društva za upravljanje investicionim fondovima „KRISTAL INVEST“ a.d. Banja Luka, Upravni odbor Društva, na sjednici održanoj 31.07.2008.godine donio je

PRAVILNIK
o sukobu interesa Društva za upravljanje investicionim fondovima
„KRISTAL INVEST“ a.d. Banja Luka

Član 1.

Pravilnikom o sukobu interesa Društva za upravljanje investicionim fondovima „KRISTAL INVEST“ a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Pravilnik) utvrđuju se:

- opšte odredbe
- povezana lica
- sukob interesa
- sprječavanje sukoba interesa
- lica na koje se Pravilnik odnosi
- prelazne i završne odredbe.

I. OPŠTE ODREDBE

Član 2.

Ovaj Pravilnik uređuje sukob interesa Društva za upravljanje investicionim fondovima „KRISTAL INVEST“ a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Društvo) i sa njim povezanih lica sa investicionim fondovima kojim upravlja (u daljem tekstu: Fond) čije postojanje može štetiti interesima akcionara, odnosno vlasnika udjela Fonda (u daljem tekstu: investitor).

Ovaj Pravilnik propisuje postupke i mjere koje je Društvo dužno preduzeti radi sprječavanja sukoba interesa u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima, Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti, Zakonom o preduzećima i najvišim standardima poslovne etike.

II. POVEZANA LICA

Član 3.

Povezana lica Društva su:

- akcionar ili grupa akcionara koji djeluju zajednički, a posjeduju više od 10 % akcija u osnovnom kapitalu Društva ili koji, ako posjeduju manji procenat od navedenog, mogu uticati, direktno ili indirektno, na odluke koje donosi Društvo,
- svaki subjekt u kojem Društvo i/ili lica iz alineje 1. posjeduje, direktno ili indirektno, više od 10 % akcija ili udjela u osnovnom kapitalu subjekta ili koji, iako posjeduje manji procenat od naznačenog, može uticati direktno ili indirektno na odluke koje donosi takav subjekt,
- svako fizičko lice ili lica koja mogu, direktno ili indirektno, uticati na odluke Društva, a naročito: članovi uprave, članovi Nadzornog i Investicionog odbora, lica zaposlena na osnovu ugovora o radu ili ugovora s posebnim uslovima sklopljenog sa Društvom i članovi uže porodice tih lica (bračni supružnik ili lice s kojim živi u vanbračnoj zajednici, djeca ili usvojena djeca i lica koja su pod starateljstvom tog lica).

Povezana lica Fonda su Društvo za upravljanje, banka depozitar, advokat odnosno advokatska kancelarija, revizor i poreski savjetnik koji se nalazi u ugovornom odnosu po osnovu pružanja

usluga Fondu, kao i svako drugo lice koje je u prethodne dvije kalendarske godine zaključilo ugovor o obavljanju usluga za potrebe Fonda.

III. SUKOB INTERESA

Član 4.

Sukob interesa je sukob između poslovne dužnosti i privatnog interesa subjekta, unutar koga subjekt ima privatni interes koji bi mogao negativno uticati na izvršavanje njegovih službenih dužnosti i odgovornosti.

IV SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA

IV .1. Načela etičkog i profesionalnog postupanja

Član 5.

Radi obezbjeđivanja profesionalnog i efikasnog poslovanja Društva, članovi uprave, članovi Nadzornog i Investicionog odbora i zaposleni su dužni da se pridržavaju zakona i podzakonskih akata u svom poslovanju, a u skladu sa pravilima profesionalnog i efikasnog poslovanja da poštuju načela etičkog postupanja:

1. **načelo zakonitosti** podrazumijeva poštovanje svih zakonskih i podzakonskih propisa i akata kojima se uređuje poslovanje Društva i Fonda i zabranu obavljanja poslova kojima se zloupotrebljavaju povlašćene informacije,
2. **načelo profesionalnosti** podrazumijeva obavljanje poslova na profesionalan način poštujući načelo dobre prakse, uz stalno unapređenje profesionalnog znanja i obrazovanja i međusobnu razmjenu znanja i iskustava,
3. **načelo povjerljivosti** podrazumijeva povjerljivost podataka o Fondu i investitorima, osim onih podataka za koje postoji obaveza objavljivanja u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima i drugim aktima,
4. **načela pouzdanosti i transparentnosti**, podrazumijeva obavljanje poslova uz obezbjeđenje odgovarajućeg stepena pouzdanosti i integriteta, obavljanje kontakata sa javnošću i investitorima na način koji obezbjeđuje pošteno i fer poslovanje i kompletno i blagovremeno izvještavanje,
5. **načelo jednakog tretmana**, obuhvata poštovanje prioriteta interesa svih investitora u svim fondovima kojima Društvo upravlja, zaštitu njihove imovine, zabranu vršenja transakcija sa imovinom fondova na način da se jedan fond dovodi u povoljniji položaj u odnosu na drugi fond.

Član 6.

Društvo ne može svoje interese, odnosno interese povezanih lica stavljati ispred interesa Fonda.

Član 7.

Društvo je dužno da svoje poslovanje organizuje tako da se mogući sukobi interesa Društva, akcionara, organa uprave, Investicionog i Nadzornog odbora i zaposlenih u Društvu ograniče na najmanju moguću mjeru, odnosno da se spriječi:

- plaćanje provizija i naknada posredniku u iznosu koji je veći od uobičajenog na organizovanom tržištu za tu vrstu posla,
- dogovor o podjeli naknada i provizija ili nekim drugim pogodnostima s posrednikom,
- nepostizanje najboljih uslova za investiranje imovine Fonda ili investiranje Fonda u neodgovarajuće hartije od vrijednosti radi naplate većih naknada i provizija posredniku,
- da posrednik investira imovinu Fonda u interesu Društva, umjesto u interesu investitora,

- trgovanje imovinom Fonda u interesu Društva, kada to nije u skladu sa investicionom politikom, odnosno u interesu investitora,
- mogućnost da povezano lice sa Društvom za upravljanje dobije bolje uslove na štetu Fonda,
- zajednička kupovina vlasničkog učešća u istoj kompaniji kada povezano lice dobija veću kontrolu nad kompanijom na osnovu učešća Fonda, a ne koristi je u najboljem interesu investitora Fonda,
- manipulativne radnje u cilju vještačkog formiranja cijene hartija od vrijednosti koje kupuje i prodaje Društvo za upravljanje (u ime Fonda) i s njim povezano lice (u svoje ime), a koje dovode do nerealnog obračuna vrijednosti portfelja Fonda.

Član 8.

Povezana lica Društva mogu ulagati u fondove kojima upravlja Društvo ili u hartije od vrijednosti koje su u vlasništvu ovih fondova, pod uslovom da takvo ulaganje nije u suprotnosti sa odredbama zakona kojima se reguliše poslovanje investicionih fondova i tržište hartija od vrijednosti u smislu sukoba interesa, zabrane korišćenja privilegovanih informacija, zabrane manipulacija i drugim aktivnostima u skladu sa poslovnim moralom i običajima.

Član 9.

Članovi uprave, Nadzornog i Investicionog odbora Društva i zaposleni ne mogu koristiti podatke koje dobijaju u obavljanju svojih poslova radi ulaganja u investicione fondove kojim upravlja Društvo ili u hartije od vrijednosti koje su u vlasništvu Fonda, ili u hartije od vrijednosti u koje se namjerava ulagati imovina Fond radi sticanja koristi za sebe, drugo fizičko ili pravno lice.

Član 10.

Pod internom informacijom podrazumijeva se vrlo precizna informacija koja nije dostupna javnosti, koja se ne objavljuje, a relevantna je za tržišnu procjenu preduzeća, odnosno hartija od vrijednosti čiji je emitent preduzeće.

Povezana lica Društva ne smiju upotrebiti internu informaciju na način da za sebe ili neko drugo lice kupuju ili prodaju one hartije od vrijednosti na koje se interna informacija odnosi.

Povezano lice ne smije otkriti internu informaciju nijednom licu koje je u mogućnosti da takvu informaciju iskoristi za obavljanje transakcija.

Član 11.

Zaposleni se ne mogu baviti aktivnostima koje mogu štetiti položaju, interesu i ugledu Društva, kao i učestvovati u situacijama u kojima je lični interes u sukobu s poslovnim.

Zaposleni se ne mogu baviti djelatnostima koje mogu dovesti do nelojalne konkurencije ili pak aktivnostima koje bi mogle uticati na njegovu sposobnosti donošenja nepristrasnih odluka.

IV. 2. Mjere za sprječavanje sukoba interesa

Član 12.

Fondovi sa javnom ponudom kojim upravlja Društvo ne mogu biti vlasnici ukupno:

- više od 25% akcija sa pravom glasa jednog emitenta,
- više od 10% akcija bez prava glasa jednog emitenta,
- 10% dužničkih hartija od vrijednosti emitovanih od strane jednog emitenta,
- 25% udjela pojedinog investicionog fonda,
- 10% instrumenata tržišta novca jednog emitenta.

Izuzetak je da se ograničenja iz stava 1. ovog člana ne primjenjuju na dužničke hartije od vrijednosti i instrumente tržišta novca čiji su emitenti Republika Srpska, Bosna i Hercegovina, jedinica lokalne samouprave Republike Srpske, regije države članice Evropske Unije, država koja nije članica Evropske Unije ili međunarodna javna organizacija koja je članica jedne ili više država članica.

Član 13.

Društvo ne može da:

- obavlja djelatnost posredovanja u kupovini i prodaji hartija od vrijednosti,
- otuđuje imovinu Fonda, kao i da je od njega stiče, za svoj račun ili za račun povezanih lica,
- kupuje sredstvima Fonda imovinu koja nije predviđena njegovim statutom i prospektom,
- odobrava zajmove iz imovine Fonda,
- dogovara prodaju, kupovinu ili prenos imovine između dva fonda kojim upravlja pod uslovima različitim od tržišnih uslova ili uslovima koji jedan fond stavljaju u povoljniji položaj u odnosu na drugi,
- za svoj račun stiče ili otuđuje udjele u otvorenom investicionom fondu kojim upravlja,
- ulaže imovinu Fonda u hartije od vrijednosti ili druge finansijske instrumente koje ono emituje,
- obavlja transakcije i druge poslove koji su u vezi sa upravljanjem imovinom fonda kojim krši odredbe zakona i podzakonskih akata uključujući i ograničena ulaganja u fondove kojim upravlja.

Član 14.

Društvo i sa njim povezano lice ne mogu zaključivati ugovore sa Fondom, osim ugovora o upravljanju.

Član 15.

Lica koja se smatraju kontrolnim akcionarima Društva, članovi uprave, članovi Investicionog i Nadzornog odbora, lica zaposlena u Društvu, ne mogu biti angažovana u drugom društvu konkurentske djelatnosti.

Član 16.

Članovi uprave, članovi Investicionog i Nadzornog odbora, zaposleni u Društvu ne smiju da učestvuju u širenju ili prenošenju glasina koje mogu uticati na kretanje ponude i tražnje na tržištu hartija od vrijednosti i nekretnina.

Lica iz stava 1. ovog člana su dužna da finansijske i ostale važne informacije, koje su im dostupne zbog prirode posla kojim se bave, tretiraju kao povjerljive informacije, osim kada se njihovo objavljivanje predviđa zakonom ili podzakonskim aktom.

Član 17.

Politika Društva ograničava mogućnost zaposlenima, članovima uprave, članovima Investicionog i Nadzornog odbora da primaju poklone od svih lica i organizacija koje imaju uspostavljene ili nastoje da uspostave poslovne kontakte sa Društvom.

Internim aktom Društva može se utvrditi vrijednost poklona koji lice iz stava 1. ovog člana može primiti.

Član 18.

Nadzor nad primjenom ovog Pravilnika obavlja Upravni odbor Društva koji je dužan da izvještava Nadzorni odbor Društva i Nadzorni odbor Fonda o eventualnom kršenju njegovih odredbi.

Nadzorni odbor Društva kontroliše primjenu ovog Pravilnika i izvještava akcionare Društva o eventualnom kršenju njegovih odredbi.

Direktor Društva kontroliše primjenu ovog Pravilnika u radu zaposlenih, lica koja obavljaju poslove za Društvo i Fond na osnovu ugovora, kao i lica koja predstavljaju Fond u organima preduzeća iz portfelja Fonda. O uočenim nepravilnostima i preduzetim mjerama direktor izvještava Upravni odbor Društva.

Član 19.

Nepridržavanjem odredbi ovog Pravilnika zaposleni čini težu povredu radne dužnosti.

Nepridržavanje odredbi ovog Pravilnika od strane članova uprave, članova Investicionog i Nadzornog odbora predstavlja osnov za njihov opoziv.

O disciplinskoj odgovornosti zaposlenih odlučuje direktor kao prvostepeni organ, odnosno Upravni odbor kao drugostepeni organ.

O disciplinskoj odgovornosti direktora odlučuje Upravni odbor.

V. LICA NA KOJA SE PRAVILNIK ODNOSI

Član 20.

Ovaj Pravilnik se odnosi na akcionare, članove uprave, članove Investicionog i Nadzornog odbora i sve zaposlene u Društvu na neodređeno ili određeno vrijeme, a njegova povreda smatra se težom povredom dužnosti.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja a primjenjuje se od dana dobijanja saglasnosti Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske.

Lica iz člana 20., nakon dobijanja saglasnosti Komisije na Pravilnik, potpisuju izjavu kojom potvrđuju da su upoznati sa njegovim sadržajem.

Izjava iz stava 2. ovog člana sastavni je dio ovog Pravilnika.

Broj: 238-1-I/08

Datum:01.08.2008.god.

Predsjednik Upravnog odbora:

Andelko Šobot